

ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ

«Ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση της πολιτικής για τα ναρκωτικά με προσανατολισμό τη δημόσια υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα»: Νέες προοπτικές για το Δίκτυο Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη.

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ της Κοινωνίας των Πολιτών για τα ναρκωτικά συμβάλλει στην προετοιμασία για την Ειδική Συνέλευση του ΟΗΕ (UNGASS)

- ΔΗΛΩΣΗ CSF Ενισχύοντας την προσέγγιση Δημόσιας Υγείας

ΠΟΝΤΓΚΟΡΙΤΣΑ

Η πρώτη συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής του Προγράμματος

ΤΙΡΑΝΑ

2η Συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής (30 Μαρτίου) και Συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, 31 Μαρτίου και 1η Απριλίου 2015

Συμμόρφωση στη θεραπεία : συνδυασμός HAART - Θεραπείας Υποκατάστασης

Εποπτευόμενοι Χώροι Ενέσιμης Χρήσης: το παράδειγμα της Γαλλίας

BIENNH 58η Σύνοδος της Επιτροπής Ναρκωτικών, Μάρτιος 2015

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 09.05.2015 1η Γιορτή της Κάνναβης, Αθήνα
- 14.05.2015 Συνάντηση στο Σεράχεβο
- 18.05.2015 Συνάντηση Πλατφόρμας ΜΚΟ για τα ναρκωτικά
- 26.06.2015 Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών και της Παράνομης Διακίνησης

«Ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση της πολιτικής για τα ναρκωτικά με προσανατολισμό τη δημόσια υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα»: Νέες προοπτικές για το Δίκτυο Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη.

Από το 2010 το Δίκτυο Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη ΝΑ λειτούργησε με ελάχιστους οικονομικούς πόρους. Η επιχορήγηση που διατίθεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το 2015, αυξάνει τις δυνατότητες για πιο συστηματική και αποτελεσματική διεκδίκηση δικαιωμάτων και πιο δομημένη συνεργασία μεταξύ Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Το έργο «Ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση της πολιτικής για τα ναρκωτικά με προσανατολισμό τη δημόσια υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα» υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Μηχανισμός χρηματοδότησης της Κοινωνίας των Πολιτών, Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης, Τμήμα Δ3, Περιφερειακή συνεργασία και προγράμματα) και συγχρηματοδοτείται από το Open Society Foundations. Οι στόχοι του έργου είναι:

α. να προωθήσει πολιτικές για τα ναρκωτικά και τη νομοθεσία των ναρκωτικών με βασικό προσανατολισμό τη δημόσια υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα

β. να βελτιώσει τις επαφές με τις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές στον τομέα των ναρκωτικών και να παρακολουθεί συστηματικά τις εξελίξεις της πολιτικής για τα ναρκωτικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους διεθνείς οργανισμούς. Πιο συγκεκριμένα το έργο στοχεύει:

α. να ενισχυθεί η συνεργασία των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ναρκωτικών, με τη δημιουργία μιας Κεντρικής Οργάνωσης με νομική υπόσταση

β. να διασφαλίσει τη συνοχή του υφιστάμενου Δικτύου για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη ΝΑ και την ανάληψη κοινών δράσεων

γ. να προωθήσει τη συμμετοχή οργανώσεων νεολαίας και χρηστών ναρκωτικών στη διαμόρφωση της πολιτικής για τα ναρκωτικά

δ. να βελτιώσει τις ικανότητες των τοπικών ΜΚΟ σε θέματα πολιτικής των ναρκωτικών.

Οι οργανώσεις που ανέλαβαν την πρωτοβουλία γι' αυτό το έργο και είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του είναι οι εταιροι: Aksion Plus (Αλβανία), Margina (Βοσνία-Ερζεγοβίνη), ΜΚΟ 4Life (Μαυροβούνιο), Prevent (Σερβία) και η Εταιρεία Διογένης ως επικεφαλής οργάνωση (Ελλάδα). Το έργο ξεκίνησε τις δράσεις του τον Ιανουάριο του 2015 και θα διοργανώσει μέχρι το τέλος του έτους διάφορες δραστηριότητες στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

Οι βασικές προτεραιότητες κατά το πρώτο έτος του προγράμματος θα είναι η σύσταση μιας Κεντρικής Οργάνωσης με νομική υπόσταση, η υπεράσπιση της πολιτικής μείωσης της βλάβης και η ανάπτυξη ικανοτήτων των τοπικών ΜΚΟ, η υποστήριξη πρωτοβουλιών μεταρρύθμισης της νομοθεσίας περί τα ναρκωτικά και η συμμετοχή των ΜΚΟ στη διαμόρφωση της πολιτικής των ναρκωτικών και στις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε Παγκόσμιο επίπεδο.

Δημόσιες συνεδριάσεις θα διοργανωθούν στην Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και τη Σερβία σχετικά με τη στρατηγική και τη νομοθεσία για τα ναρκωτικά σε συνεργασία με πανεπιστήμια και τις αρμόδιες τοπικές αρχές σε αυτές τις χώρες. Τον Σεπτέμβριο του 2015 θα πραγματοποιηθεί Περιφερειακό συνέδριο για την προσεχή Ειδική Σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (UNGASS) τον Απρίλιο του 2016. Θα πραγματοποιηθούν διάφορες επαφές με τις αρμόδιες αρχές για την πολιτική των ναρκωτικών στις χώρες της περιοχής. Το Δίκτυο Συνεργασίας για την πολιτική των ναρκωτικών θα προσπαθήσει να ξεκινήσει έναν ουσιαστικό διάλογο με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και να παρακολουθήσει τον πολιτικό διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και της Τουρκίας, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για τα ναρκωτικά μεταξύ της ΕΕ και των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.

Ελπίζουμε ότι κατά τη διάρκεια αυτού του έτους θα δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για ένα συντονισμένο και καλά οργανωμένο δίκτυο συνεργασίας. Θα καταβάλουμε προσπάθειες για μια καλή σχέση με τις αρχές και τους αρμόδιους φορείς στον τομέα των ναρκωτικών. Θα εκφράσουμε τις απόψεις μας για τις εξελίξεις της πολιτικής για τα ναρκωτικά σε εθνικό, ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο. Θα ενισχύσουμε τον πολιτικό διάλογο και την υποστήριξη των εθνικών και περιφερειακών συνεργασιών και δικτύων. Το τριμηνιαίο ενημερωτικό δελτίο θα κρατήσει ενδιαφερόμενους οργανισμούς, ιδρύματα και ιδιώτες ενήμερους για εξελίξεις στην πολιτική για τα ναρκωτικά, μαζί με ειδήσεις στην ιστοσελίδα και τα κοινωνικά μέσα επικοινωνίας του δικτύου. Θα εκτιμούσαμε σχόλιά σας σχετικά με αυτό το πρώτο τεύχος του ενημερωτικού δελτίου το οποίο ελπίζουμε να βελτιώσουμε στο προσεχές διάστημα.

Ποντγκόριτσα: Η πρώτη συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής του Προγράμματος

Το πρόγραμμα «Ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση της πολιτικής για τα ναρκωτικά με προσανατολισμό τη δημόσια υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα», συντονίζεται από Διαχειριστική Επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους των εταιρών του προγράμματος: την Εταιρεία Διογένης (που συντονίζει και προεδρεύει της συντονιστικής επιτροπής) και τις οργανώσεις Aksion Plus (Αλβανία), Margina (Βοσνία και Ερζεγοβίνη), NGO 4 Life (Μαυροβούνιο), Prevent (Σερβία). Η πρώτη συνεδρίαση της Διαχειριστικής Επιτροπής πραγματοποιήθηκε από τις 26-28 Ιανουαρίου 2015 στην Ποντγκόριτσα του Μαυροβουνίου.

Στη συνάντηση συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν στον συντονισμό και τη συνεργασία των εταιρών, τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διέπουν το πρόγραμμα και τον καταμερισμό εργασιών μεταξύ των εταιρών όπως περιγράφονται στο σχέδιο δράσης για το 2015.

Η Εταιρεία Διογένης έχει αναλάβει το γενικό συντονισμό του προγράμματος και την ευθύνη για τις διαβουλεύσεις με τα μέλη του «Δικτύου Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στην ΝΑ Ευρώπη» με σκοπό στη σύσταση νομικού προσώπου το οποίο θα εκπροσωπεί Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που ασχολούνται με το θέμα των ναρκωτικών στην ΝΑ Ευρώπη. Η εταιρεία Διογένης θα διοργανώσει τρεις συναντήσεις με θέμα το νομοθετικό πλαίσιο και τη στρατηγική για τα ναρκωτικά στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη, την Αλβανία και τη Σερβία.

Τον Σεπτέμβριο του 2015 θα διοργανωθεί στο Σαράγιεβο ανοιχτός διάλογος για την επικείμενη Ειδική Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών τον Απρίλιο του 2016. Στο πλαίσιο του συντονισμού των εργασιών θα εκδίδεται τριμηνιαίο ενημερωτικό δελτίο του δικτύου συνεργασίας ΝΑ Ευρώπης και θα δημιουργηθεί ιστοσελίδα του Δικτύου. Οι εταίροι Aksion Plus, Margina, NGO 4life και Prevent θα έχουν την ευθύνη του συντονισμού των εργασιών στη χώρα τους, όσον αφορά τις επαφές με τις αρχές, τη συνεργασία με άλλους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και τη διεκδίκηση και υποστήριξη αιτημάτων που σχετίζονται με την πολιτική των ναρκωτικών.

Η Οργάνωση Margina θα συντονίσει τις εργασίες σχετικά με τη μείωση της βλάβης στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, η Aksion Plus θα διοργανώσει ημερίδα με θέμα « Νέοι και Ναρκωτικά» σε συνεργασία με την οργάνωση YODA (Youth Organisations for Drug Action in Europe) και η οργάνωση NGO 4Life θα διεξάγει έρευνα για την κατάσταση των εξαρτημένων ατόμων στις φυλακές του Μαυροβουνίου.

Με την ευκαιρία της συνάντησης στο Μαυροβούνιο η Διαχειριστική επιτροπή επισκέφτηκε τις οργανώσεις Juventas και Cazas.

ΤΙΡΑΝΑ: 2η Συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής (30 Μαρτίου) και Συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, 31 Μαρτίου και 1η Απριλίου 2015

Η 2η συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής έλαβε χώρα στις 30 Μαρτίου του 2015 στα Τίρανα της Αλβανίας. Οι συνεργάτες παρουσίασαν έκθεση αναφορικά με την πρόοδο του έργου στις χώρες τους. Η ΜΚΟ 4life αναφέρθηκε στην έρευνα που διεξάγει σχετικά με την κατάσταση στις φυλακές του Μαυροβουνίου : τον σχηματισμό ερευνητικής ομάδας η οποία θα παρακολουθεί την εξέλιξη της έρευνας, την προετοιμασία ενός ερωτηματολογίου σε συνεργασία με την Tatjana Vujonis – διδάκτωρ στον τομέα της κοινωνικής παθολογίας και για μεγάλο διάστημα συνεργάτη της ΜΚΟ 4life. Η Aksion Plus αναφέρθηκε στην έρευνα που υλοποιούν σε συνεργασία με το Γενικό Γραφείο Αποφυλακίσεων και Αναστολών με το οποίο υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας. Επιπλέον, έγινε αναφορά από την Aksion Plus σχετικά με: εξελίξεις πολιτικής στην Αλβανία, επαφές με τις αρχές και συζητήσεις για την προσέγγιση που θα ακολουθηθεί μετά την παρέμβαση και υποστήριξη από το Παγκόσμιο Ταμείο. Η ΜΚΟ Margina έκανε λόγο για τις εξελίξεις σε θέματα πολιτικής για τα ναρκωτικά στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και η οργάνωση Prevent στις εξελίξεις στη Σερβία. Ο Διογένης μίλησε σχετικά με την 58η Σύνοδο της Επιτροπής Ναρκωτικών και τις επαφές που πραγματοποίησε αναφορικά με το έργο σε συνεργασία με το τμήμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι υπεύθυνο για τη Διεύρυνση.

Η συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Δικτύου Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη ΝΑ Ευρώπη πραγματοποιήθηκε 31 Μαρτίου – 1η Απριλίου. Κατά την έναρξη της συνάντησης η Εταιρεία Διογένης μίλησε για τις δραστηριότητες γύρω από την προετοιμασία σχετικά με την αίτηση που έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφώνησε υπέρ της συνέχισης του τρέχοντος Δικτύου. Όσον αφορά την έδρα της κεντρικής οργάνωσης, αποφασίστηκε το θέμα, να συζητηθεί κατά την επόμενη συνάντηση στο Νόβι Σαντ λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια που θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου η τοποθεσία που θα επιλεγεί να είναι η πλέον βολική. Τα κριτήρια τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι: το νομικό πλαίσιο της χώρας, το φιλικό διακείμενο προς τις ΜΚΟ περιβάλλον, η δημοσιονομική κατάσταση για τις ΜΚΟ, η δυνατότητα και η παρουσία τεχνογνωσίας για τη λειτουργία του οργανισμού στην χώρα που επιλεγεί, και η κεντρική της θέση σε σχέση με τα έξοδα ταξιδιών και γενικότερης επικοινωνίας.

Δύο ακόμη θέματα στα οποία εστίασε την προσοχή της η Συμβουλευτική Επιτροπή ήταν τα εξής: το έργο πάνω στη μείωση της βλάβης στην περιοχή και η εμπλοκή των νέων στον τομέα υπεράσπισης και διεκδίκησης δικαιωμάτων. Προτάθηκε ότι η περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης πρέπει να έχει ένα περιφερειακό πρόγραμμα εργασιών μείωσης της βλάβης με το δικό της προφίλ. Αυτό θα βοηθήσει να έχουμε ως Δίκτυο συμμετοχή στις ευρωπαϊκές και διεθνείς δομές και μια πιο έντονη υπεράσπιση της περιοχής. Το ζήτημα της μείωσης της βλάβης στον ανήλικο πληθυσμό θα πρέπει να τεθεί σε προτεραιότητα, βάσει των σοβαρών προβλημάτων που υπάρχουν στον τομέα. Αυτό το θέμα θα συμπεριληφθεί στα προς συζήτηση θέματα κάποιας από τις επόμενες συνεδριάσεις και πάνω σε αυτό η ΜΚΟ Margina θα κάνει μια πρόταση.

Η συμμετοχή των νέων θα συζητηθεί κατά τη συνεδρίαση στα Τίρανα που θα διοργανώσει η Aksion Plus το Σεπτέμβριο του 2015 σε συνεργασία με τη Νεολαία δράσης για τα ναρκωτικά (YODA).

BIENNH 58η Σύνοδος της Επιτροπής Ναρκωτικών, Μάρτιος 2015

Από τις 9-17 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη η 58η Σύνοδος της Επιτροπής Ναρκωτικών (Commission on Narcotic Drugs/CND). Το πρώτο μέρος των εργασιών της συνόδου (9-12 Μαρτίου) αφιερώθηκε στην προετοιμασία της Ειδικής Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τα ναρκωτικά η οποία θα πραγματοποιηθεί στη Νέα Υόρκη τον Απρίλιο του 2016. Η ειδική Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για τα ναρκωτικά (United Nations General Assembly Special Session (UNGASS) on drugs), συγκαλείται με αφορμή το ψήφισμα το οποίο υπέβαλλαν το Μεξικό και η Γουατεμάλα και υιοθετήθηκε από τη γενική συνέλευση του ΟΗΕ το 2012 για σύγκληση μιας έκτακτης συνόδου με στόχο να αξιολογηθεί η πρόοδος που επιτεύχθηκε στην εφαρμογή της Πολιτικής Διακήρυξης και του Σχεδίου δράσης του ΟΗΕ για τα ναρκωτικά στους τομείς της διεθνούς συνεργασίας και της ολοκληρωμένης και ισόρροπης στρατηγικής αντιμετώπισης σε παγκόσμια κλίμακα. Η έκτακτη Σύνοδος θα πρέπει επιπλέον να κάνει μια σε βάθος εκτίμηση των αποτελεσμάτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι χώρες μέλη του ΟΗΕ στην αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών στο πλαίσιο της εφαρμογής των τριών διεθνών συμβάσεων για τα ναρκωτικά και άλλων σχετικών με το θέμα αποφάσεων και συμφωνιών των Ηνωμένων Εθνών.

Αφορμή για το εν λόγω ψήφισμα αποτέλεσε η ανησυχία για το αδιέξοδο στο οποίο οδηγεί ο λεγόμενος πόλεμος κατά των ναρκωτικών, ο οποίος κόστισε και κοστίζει χιλιάδες ζωές απλών πολιτών και ζωές χιλιάδων στρατιωτών και αστυνομικών στις συγκρούσεις τους με ομάδες της οργανωμένης εγκληματικότητας. Η διακίνηση παράνομων ναρκωτικών, το εμπόριο και η διακίνηση όπλων και η διακίνηση ανθρώπων (κυρίως γυναικών) αποτελούν προβλήματα που δεν αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Πολλές χώρες του κόσμου ζουν την καθημερινότητα της φρίκης του πολέμου μεταξύ αστυνομικών και στρατιωτικών δυνάμεων και ομάδων του βίαιου οργανωμένου εγκλήματος. Παράλληλα όλες σχεδόν οι χώρες του κόσμου αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του εγκλεισμού μεγάλου ποσοστού εξαρτημένων από ναρκωτικά ατόμων για μικρο-παραβάσεις του νόμου, συχνά για την εξασφάλιση της ποσότητας ουσιών για προσωπική χρήση.

Η φυλάκιση δεν συμβάλλει στην αντιμετώπιση της χρήσης, αντίθετα δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα που αυξάνουν την παραβατική συμπεριφορά. Η αλλαγή που έχει ήδη συντελεστεί στην προσέγγιση του χρήστη όχι ως παραβάτη του νόμου, αλλά ως άτομου που βλάπτει σοβαρά την υγεία του, πρέπει να γίνει η κύρια προτεραιότητα της πολιτικής για την αντιμετώπιση της χρήσης.

Νέες μέθοδοι μείωσης της βλάβης, πρόληψης και θεραπείας θα πρέπει να εφαρμοστούν αντί των κατασταλτικών μέτρων που εφαρμόζονται σήμερα.

Για την καλύτερη προετοιμασία της Ειδικής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά το 2016, συστάθηκαν τέσσερις (4) ειδικές ομάδες εργασίας. Η ομάδα εργασίας με θέμα «Εξαρτησιογόνες ουσίες και την υγεία» (πρόληψη, θεραπεία και φροντίδα και διαθεσιμότητα των ελεγχόμενων ουσιών για ιατρικούς σκοπούς), η ομάδα εργασίας με θέμα «Εξαρτησιογόνες ουσίες και Έγκλημα» (Συνεργασία φορέων ποινικής καταστολής, συμπεριλαμβανομένης της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, νέες προκλήσεις και ανακύπτοντα ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων των Νέων Ψυχοδραστικών ουσιών, των πρόδρομων ουσιών και του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο), Η ομάδα εργασίας «Εξαρτησιογόνες ουσίες και ανθρώπινα δικαιώματα, νεολαία, γυναίκες, παιδιά και κοινότητες» και η ομάδα εργασίας «Εξαρτησιογόνες ουσίες, βιώσιμη ανάπτυξη και διεθνής συνεργασία».

Στη πρόσφατη σύνοδο της Βιέννης έγινε ανοιχτός διάλογος για όλα αυτά τα θέματα. Πολλές χώρες μέλη εξέφρασαν κατά τις τοποθετήσεις τους την ανάγκη αλλαγής του συστήματος ελέγχου των ναρκωτικών προτείνοντας την μετατόπιση των προτεραιοτήτων από την καταστολή στη δημόσια υγεία, την προώθηση καινοτόμων πρωτοβουλιών, του πειραματισμού και της αποδοχής διαφορετικών προσεγγίσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες της καθημερινότητας. Αισθητή ήταν η παρουσία των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και η εκτίμηση της συμβολής τους στη συζήτηση. Την πρώτη ημέρα των εργασιών πραγματοποιήθηκε Δημόσια Ακρόαση της Κοινωνίας των Πολιτών με συμμετοχή των Μη Κυβερνητικών οργανώσεων. Τα τελευταία χρόνια οι ΜΚΟ έχουν το δικαίωμα λόγου στην ολομέλεια της συνόδου. Έχει, επιπλέον, συσταθεί από τον ΟΗΕ μια ειδική ομάδα εργασίας από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις η οποία θα συμμετέχει στην προετοιμασία της Ειδικής Γενικής Συνέλευσης. Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ διοργανώνει στο πλαίσιο του Δίκτυου Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στην ΝΑ Ευρώπη τον προσεχή Σεπτέμβριο 2015 Διαβαλκανικό Διάλογο για την Ειδική Σύνοδο των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά.

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ της Κοινωνίας των Πολιτών για τα ναρκωτικά συμβάλλει στην προετοιμασία για την Ειδική Συνέλευση του ΟΗΕ (UNGASS)

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ της Κοινωνίας των Πολιτών (CSF) υπέβαλλε στην Οριζόντια Ομάδα για τα ναρκωτικά (HDG) μία δήλωση σχετικά με τις προετοιμασίες της Ειδικής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τα ναρκωτικά (UNGASS). Η Οριζόντια Ομάδα (HDG) είναι το συντονιστικό όργανο που προετοιμάζει όλα τα σχετικά νομοθετικά και πολιτικά έγγραφα που υιοθετούνται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Υπό την ηγεσία της εκ περιτροπής Προεδρίας το HDG επεξεργάζεται δηλώσεις τις Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα σχετικά με τα ναρκωτικά που παρουσιάζονται σε διεθνή φόρα, όπως η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά.

Ανάμεσα στα θέματα της ατζέντας της συνάντησης της HDG της 28ης και 29ης Απριλίου 2015 ήταν η «προετοιμασία για την Ειδική Σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ – UNGASS 2016». Το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών υπέβαλε υπόμνημα ως συμβολή στη συζήτηση, όπου προτείνει οι χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υποστηρίξουν μια προσέγγιση με επίκεντρο τη Δημόσια Υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, συνιστά ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) να ηγηθεί της πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη ενός πλαισίου για τη Δημόσια Υγεία σε σχέση με τα ναρκωτικά ζητά την αποποινικοποίηση των ατόμων που κάνουν χρήση ουσιών και υποστηρίζει την κατάργηση της θανατικής ποινής· επισημαίνει τη σημασία της αναλογικότητας των ποινών στα σχετικά με τα ναρκωτικά αδικήματα και των εναλλακτικών της φυλάκισης μέτρων (βλ. σελ. 7 τη δήλωση του CSF).

ΔΗΛΩΣΗ CSF Ενισχύοντας την προσέγγιση Δημόσιας Υγείας

1. Η Ε.Ε. πρέπει να προωθήσει την αύξηση και να αντιμετωπίσει την κρίση της χρηματοδότησης των παρεμβάσεων μείωσης της ζήτησης ναρκωτικών, με ειδική έμφαση σε εκείνες που εφαρμόζονται από την κοινωνία των πολιτών. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την πρόληψη, τη μείωση της βλάβης (συμπεριλαμβάνοντας τη συνολική δέσμη των 9 παρεμβάσεων που προωθούνται από τα Ηνωμένα Έθνη, αλλά χωρίς περιορισμό σε αυτές), τη θεραπεία, την αποκατάσταση και την κοινωνική ένταξη. Ειδικότερα στις χώρες μεσαίου εισοδήματος, η Ε.Ε. θα πρέπει να στηρίξει την ιεράρχηση των πόρων προκειμένου να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση για θεραπεία και στον αυξανόμενο κίνδυνο HIV και HCV λοιμώξεων που διατρέχουν οι ΧΕΝ. Θα πρέπει, επίσης, να συμπεριληφθεί η συνεχής και ικανή αξιολόγηση και αναφορά των αποτελεσμάτων.
2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) να καθοδηγήσει την ανάπτυξη ενός πλαισίου δημόσιας υγείας αναφορικά με την πολιτική για τα ναρκωτικά
3. Η Ε.Ε. θα πρέπει να ζητήσει την αποποινικοποίηση των ατόμων που κάνουν χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών
4. Η Ε.Ε. θα πρέπει να προωθήσει την εφαρμογή και την διεύρυνση των υπηρεσιών για χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών υπό κράτηση. Η κράτηση και η φυλάκιση πρέπει να βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένους τρόπους και να αντικατοπτρίζουν, καθώς επίσης και να συνεργάζονται με τις διαθέσιμες κοινότητες
5. Η Ε.Ε. θα πρέπει να εκφράσει την ανησυχία της γύρω από το γεγονός ότι ελάχιστα άτομα εξαρτημένα από ψυχοδραστικές ουσίες λαμβάνουν την ενδεδειγμένη επιστημονικά θεραπεία παγκοσμίως και να θέσει στόχους προς την αύξηση πρόσβασης σε επιστημονικά τεκμηριωμένες θεραπείες που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της θεραπείας υποκατάστασης οπιοειδών.
6. Η Ε.Ε. θα πρέπει να εξασφαλίσει τον συντονισμό των διαδικασιών μεταξύ της Ειδικής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά (UNGASS) και της Συνόδου Υψηλού Επιπέδου για το HIV συμπεριλαμβανομένων, αλλά περιορισμένων στα διδάγματα που αντλήθηκαν μέχρι τώρα για να ενημερώσουν την μελλοντική πολιτική για τα ναρκωτικά που αποσκοπεί στον τερματισμό της επιδημίας του AIDS.

Ανθρώπινα Δικαιώματα

1. Η Ε.Ε. θα πρέπει να ζητήσει την κατάργηση της υποχρεωτικής κράτησης των ατόμων που κάνουν χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.
2. Η αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να υποστηρίξει θερμά τα ακόλουθα θέματα στο διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα καθόλη τη διάρκεια της UNGASS 2016, τα οποία κατοχυρώνονται στο σύνολό τους από το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα: το δικαίωμα στη ζωή (π.χ. κατάργηση της θανατικής ποινής), την προστασία των παιδιών από την παράνομη χρήση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών όπως ορίζεται στις σχετικές διεθνείς συνθήκες, και την πρόληψη αναφορικά με το φαινόμενο εκμετάλλευσης των παιδιών στην παράνομη παραγωγή και διακίνηση αυτών των ουσιών, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και ανάλογη ποινή, το δικαίωμα στη μη διακριτική μεταχείριση και το δικαίωμα σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και θεραπεία
3. Η αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να στηρίξει τη δημιουργία ενός μηχανισμού με ένα σύνολο δεικτών για τη συστηματική παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων που χρησιμοποιούν ναρκωτικά και άλλες κοινότητες που πλήττονται από τα ναρκωτικά
4. Το CSF θα ζητήσει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα θέματα: κατάργηση της θανατικής ποινής, αναλογικότητα των ποινών για αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά, εναλλακτικά της φυλάκισης μέτρα για εξαρτημένα από τα ναρκωτικά άτομα που έχουν διαπράξει μη βίαια εγκλήματα, πρόσβαση στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης χωρίς διακρίσεις και μείωση της ζήτησης των ναρκωτικών εντός και εκτός κλειστών δομών
5. Η Ε.Ε. θα πρέπει να υποστηρίξει και να διεκδικήσει σθεναρά την πρόσβαση σε σημαντικά φάρμακα για την παρηγορητική φροντίδα και την θεραπεία απεξάρτησης από τα ναρκωτικά

Συμμόρφωση στη θεραπεία : συνδυασμός HAART - Θεραπείας Υποκατάστασης

Μια νέα έρευνα που δημοσιεύθηκε πρόσφατα στην online έκδοση του περιοδικού AIDS σχετίζει τη συμμόρφωση στην αντιρετροϊκή αγωγή (HAART) με τη θεραπεία υποκατάστασης οπιοειδών (OST). Οι ερευνητές αναφέρουν αύξηση στη συμμόρφωση περίπου κατά 68% ανάμεσα σε 1852 συμμετέχοντες που παρακολούθηθηκαν κατά μέσο όρο για 5 μιση χρόνια. Η μελέτη σχεδιάστηκε με τέτοιο τρόπο που να καταδειξει την ύπαρξη ή μη αιτιώδους σχέσης στο συνδυασμό θεραπείας OST με HAART, μία θέση που πάντα έχει υποστηριχθεί από την κοινωνία των πολιτών, αλλά μέχρι σήμερα τα επιστημονικά δεδομένα ήταν σπάνια.

Η μελέτη διεξάχθηκε στη Βρετανική Κολούμπια του Καναδά όπου τόσο η θεραπεία υποκατάστασης όσο και η αντιρετροϊκή αγωγή είναι διαθέσιμα σε ιδιωτικά ιατρεία. Το 39% των συμμετεχόντων είχαν προηγούμενη εμπειρία στην υποκατάσταση, ενώ το 34% ήταν γυναίκες. Σύμφωνα με τους ερευνητές: "Η κύρια έκβαση ήταν 95% συμμόρφωση στην αντιρετροϊκή θεραπεία, σύμφωνα με την τήρηση συνταγών φαρμακείου. Η έκθεση στην θεραπεία υποκατάστασης καθορίστηκε στο 95% των συνταγών OST και ελέγξαμε μία σειρά σταθερών και χρονικά μεταβλητών παραγόντων".

Συμπερασματικά, οι ερευνητές δηλώνουν: "η μελέτη καταδεικνύει τα σημαντικά οφέλη της θεραπείας υποκατάστασης για τη διασύνδεση HIV-θετικών ατόμων με εξάρτηση στα οπιοειδή στην αντιρετροϊκή θεραπεία σε ένα περιβάλλον με πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και ελεύθερα διαθέσιμη αντιρετροϊκή θεραπεία".

Ενδεχομένως να μην είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα, όμως. Ακόμη και στις χώρες του δυτικού κόσμου, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κλπ. η υγειονομική περίθαλψη δεν είναι πάντα διαθέσιμη για όλους τους πολίτες ούτε και η πρόσβαση σε φαρμακευτική αγωγή.

Επιπλέον, η θεραπεία υποκατάστασης δεν είναι διαθέσιμη σε όλες τις χώρες (όπως η Ρωσία) ή μπορεί να μην είναι διαθέσιμη για όλους όσοι τη χρειάζονται, λόγω μεγάλων λιστών αναμονής για παράδειγμα (όπως στην Ελλάδα). Στα Βαλκάνια, η θεραπεία υποκατάστασης είναι διαθέσιμη σε φυλακές μόνο στην ΠΓΔΜ, στο Μαυροβούνιο, τη Ρουμανία, στη Σλοβενία, την Κροατία και προσφάτως μέσω πιλοτικού προγράμματος σε δύο φυλακές στην Ελλάδα. Την ίδια στιγμή αν και τα ποσοστά HIV λοίμωξης παραμένουν γενικά χαμηλά στους ΧΕΝ, η Ελλάδα και η Ρουμανία αντιμετώπισαν πρόσφατα δύο παράλληλες επιδημίες που αύξησαν τον επιπολασμό της νόσου. Δεδομένου ότι οι ΧΕΝ είναι εξαιρετικά περιθωριοποιημένος πληθυσμός με περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υγείας, η διασύνδεση στη φροντίδα είναι πολύ σημαντική, και ήδη η εν λόγω μελέτη απέδειξε καλύτερη διασύνδεση και παραμονή στη φροντίδα όπως και καλύτερη συμμόρφωση στην αγωγή. Οι ερευνητές απέδωσαν το γεγονός στην σταθερότητα που προσφέρει η θεραπεία υποκατάστασης στο άτομο.

Τέλος, η θεραπεία υποκατάστασης, η οποία συνήθως γίνεται με Μεθαδόνη ή Βουπρενορφίνη, μπορεί να συνδυαστεί με την Αντιρετροϊκή Αγωγή Υψηλής Δραστηριότητας δημιουργώντας πολύ λίγες ή και καθόλου παρενέργειες, και γι' αυτό να ενισχύσει τη συμμόρφωση στην αγωγή, ενώ οι παράνομες ουσίες μπορούν να δημιουργούν φαρμακευτικές αλληλεπιδράσεις και παρενέργειες επειδή η ποιότητα των συστατικών δεν ελέγχεται.

Εποπτευόμενοι Χώροι Ενέσιμης Χρήσης: το παράδειγμα της Γαλλίας

Οι εποπτευόμενοι χώροι ενέσιμης χρήσης είναι “υπηρεσίες άμεσης πρόσβασης, νομικά κατοχυρωμένες, στις οποίες επιτρέπεται η ασφαλής και σύμφωνα με κανόνες υγιεινής χρήση ουσιών που έχουν προ-αποκτηθεί υπό την εποπτεία εξειδικευμένου προσωπικού σε ένα μη επικριτικό περιβάλλον” (Kimber et al., 2003). Πρόκειται για ένα καινοτόμο πρόγραμμα, μια ρεαλιστική παρέμβαση που βασίζεται στο μοντέλο μείωσης βλάβης της εξάρτησης. Με βάση τα επιστημονικά στοιχεία αυτοί οι χώροι μπορούν να: σώσουν ζωές προλαμβάνοντας την υπερδοσολογία, μειώσουν την εξάπλωση αιματογενώς μεταδιδόμενων νοσημάτων (όπως το HIV/AIDS και η Ηπατίτιδα C), χρησιμεύουν σαν σημείο διασύνδεσης των χρηστών με υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και θεραπευτικές δομές απεξάρτησης/ υποκατάστασης, μειώσουν τη δημόσια όχληση και είναι εξαιρετικά αποδοτικές οικονομικά για το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης. Ο πρώτος χώρος εποπτευόμενης χρήσης δημιουργήθηκε στην Ελβετία το 1986 και από τότε έχουν επεκταθεί σε όλο τον κόσμο. Έτσι, σήμερα, υπάρχουν περισσότερες από 90 τέτοιες εγκαταστάσεις σε περισσότερες από 60 πόλεις σε: Νορβηγία, Λουξεμβούργο, Γερμανία, Ολλανδία, Ισπανία, Δανία, Καναδά και Αυστραλία. Η Γαλλία, έπειτα από πολλούς αγώνες και εμπόδια φαίνεται ότι είναι έτοιμη να ακολουθήσει με τη σειρά της τις προαναφερθείσες χώρες στην ίδρυση εποπτευόμενων χώρων χρήσης. Στις 7 Απριλίου, η Εθνική Συνέλευση ψήφισε το Άρθρο 9 του σχεδίου νόμου για την υγεία (με 50 ψήφους υπέρ έναντι 24), που επιτρέπει το άνοιγμα εποπτευόμενων χώρων χρήσης στις πόλεις του Παρισιού, του Μπορντό και του Στρασβούργου για μια 6-ετή περίοδο πιλοτικής λειτουργίας. Η εξέλιξη αυτή θεωρείται μεγάλη επιτυχία, καθώς η γαλλική κυβέρνηση είχε να αντιμετωπίσει τις ενστάσεις τόσο του συντηρητικού κόμματος της αντιπολίτευσης – UMP, αλλά και τις αντιρρήσεις της κοινής γνώμης, με βασικό επιχειρήμα, κατά της λειτουργίας των χώρων αυτών, ότι η παρέμβαση αυτή προωθεί και νομιμοποιεί τη χρήση ουσιών. Από την άλλη μεριά, εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, δήλωσαν ότι πρόκειται για μια ρεαλιστική απόκριση όσον αφορά στη διαχείριση και μείωση των αρνητικών συνεπειών που συνδέονται με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.

Επίσης, η ίδρυση εποπτευόμενων χώρων χρήσης ως στρατηγική μείωσης της βλάβης, υποστηρίζεται σθεναρά από τους φορείς παροχής υπηρεσιών σε χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών και από ένα μεγάλο μέρος του κοινού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Ωστόσο, όταν πρόκειται για την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου, η ισχύουσα νομοθεσία είναι ένα σημαντικό εμπόδιο, καθώς η αποτελεσματικότητά του σε ιατρικό και ψυχοκοινωνικό επίπεδο εξακολουθεί να αμφισβητείται από τις κυβερνήσεις.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των εν λόγω πολιτικών και νομικών εμποδίων σε αυτές τις προσπάθειες αποτελεί η περίπτωση της Ελλάδας. Πιο συγκεκριμένα, το 2013, ο Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ) ξεκίνησε την πιλοτική εφαρμογή του πρώτου χώρου εποπτευόμενης ενέσιμης χρήσης «ΟΔΥΣΣΕΑΣ». Δυστυχώς, ο χώρος έκλεισε μετά από 10 μήνες επιτυχούς λειτουργίας. Η έλλειψη της κατάλληλης νομοθεσίας ήταν το επιχειρήμα για το κλείσιμό του. Μια τροπολογία που προτάθηκε στο Κοινοβούλιο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας της προηγούμενης κυβέρνησης, προκειμένου να επιτραπεί η λειτουργία των χώρων εποπτευόμενης χρήσης, αποσύρθηκε μερικές ώρες πριν από την ψηφοφορία από τον Υπουργό Υγείας. Αναμένεται ότι η νέα κυβέρνηση θα υποβάλλει ξανά σχετική τροπολογία.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα, έχουμε να διανύσουμε ακόμα πολύ δρόμο, δεδομένου ότι η εφαρμογή καινοτόμων στρατηγικών εξακολουθεί να συνοδεύεται από προκατάληψη. Η μείωση της βλάβης βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα και σε έρευνα που έχει ήδη αποδείξει ότι οι χώροι εποπτευόμενης χρήσης συμβάλλουν δραστικά στη μείωση των αρνητικών συνεπειών που επιφέρει η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Ειδικά όταν πρόκειται για θέματα ζωής και θανάτου, οι επιστημονικές εξελίξεις επιβάλλεται να ενσωματωθούν στον σχεδιασμό στρατηγικών για τα ναρκωτικά. Θα πρέπει να υπερασπιστούμε και να διεκδικήσουμε τη διάδοση αυτής της γνώσης, έτσι ώστε να αναπτυχθούν και να επεκταθούν τα προγράμματα μείωσης της βλάβης.

Μέλη του Δικτύου Συνεργασίας για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη ΝΑ Ευρώπη

ALIAT – Alliance for the Fight Against Alcoholism and Drug Abuse, Romania

NGO Veza, Serbia

Romanian Harm Reduction Network (RHRN), Romania

Aksion Plus, Albania

Initiative for Health Foundation (IHF), Bulgaria

Healthy Options Project Skopje (HOPS), Former Yugoslav Republic of Macedonia

Juventas, Montenegro

The “South Eastern European and Adriatic Addiction Network”, SEEAN, Slovenia

Udruga Terra Association, Croatia

NGO Victorija, Banja Luka, Bosnia Herzegovina

Association Margina, Bosnia and Herzegovina

Association Prevent, Novi Sad, Serbia

Association DIOGENIS, Drug Policy Dialogue in SEE, Greece

Centre for life, Greece

Positive Voice, Greece

NGO 4life, Montenegro

Το τριμηνιαίο Ενημερωτικό Φυλλάδιο έχει ως στόχο να πληροφορήσει και να προσφέρει ενημέρωση σε οργανισμούς, ιδρύματα και άτομα σχετικά με τις νεότερες εξελίξεις πολιτικής για τα ναρκωτικά, σε συνδυασμό με ειδήσεις στο διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Δικτύου. Στόχος μας είναι η ενεργή συμμετοχή των οργανώσεων-μελών για αναφορά των δραστηριοτήτων τους και των εξελίξεων στις χώρες τους. Το Ενημερωτικό Φυλλάδιο συντάσσεται και δημοσιεύεται από την Εταιρεία Διογένης, Πρωτοβουλία Διαλόγου για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Τα μέλη του δικτύου για την πολιτική των ναρκωτικών συμβάλλουν στο Ενημερωτικό Φυλλάδιο με πληροφορίες από τις χώρες τους, οι οποίες εστιάζονται κυρίως στα ακόλουθα θέματα: ποινική δικαιοσύνη, κοινωνικά και θεραπευτικά προγράμματα, ανθρώπινα δικαιώματα, ενδιαφέροντα γεγονότα.

Αντιδράσεις και σχόλια:

Εταιρεία Διογένης

Πρωτοβουλία Διαλόγου για την Πολιτική των Ναρκωτικών στη Ν.Α. Ευρώπη
Φωκίωνος 8, 105 63, Αθήνα

E-mail: drugpolicy.see@diogenis.info